

مفاهیم روانکاوی

فانتزی

جولیا سیگال

ابراهیم رنجبر

مؤسسه انتشارات نگاه

تأسیس ۱۳۵۲ هـ

سرشناسه	سگال، جوان، ۱۹۵۰-م. Segal, Juna, 1950
عنوان و نام پدیدآور	فانتزی / نویسنده جونا سگال؛ مترجم ابراهیم رنجبر.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات نگاه، ۱۳۸۰
مشخصات ظاهری	۸۰ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۷۶-۸۰۷-۹
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبپا
یادداشت	عنوان اصلی: Phantasy, 2000
موضوع	خیال‌پردازی
موضوع	Fantasy
شناسه افزوده	رنجبر، ابراهیم، ۱۳۶۹، - مترجم
رده بندی کنگره	BF۱۷۵/۵
رده بندی دیویی	۱۵۴/۳
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۹۷۳۴۷

جولیا سیگال

مفاهیم روانکاوی

فانتزی

ترجمه: ابراهیم رنجبر

دبیر مجموعه: ناتاشا محترم زاده

ویرایش: دفتر انتشارات نگاه

صفحه‌آرایی: اکرم زنبویی

طراحی جلد: حمیده درویش

چاپ دوم: شهریور ۱۳۹۰ - شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ: قشقایی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۶-۱۰۷-۹

حق چاپ محفوظ است

مؤسسه انتشارات نگاه

«تأسیس ۱۳۵۲»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان شهدای زاندارمری،

بین خیابان فخر رازی و خیابان دانشگاه، پلاک ۶۳، طبقه ۵

تلفن: ۱۲-۶۶۹۷۵۷۱۱، تلفکس: ۶۶۹۷۵۷۰۷

فروشگاه شماره ۱: خیابان کریمخان، بین ایرانشهر و ماهشهر، پلاک ۱۴۰

تلفن: ۸۸۴۹۰۱۳۸-۸۸۴۹۰۱۹۵

negahpublisher@yahoo.com

www.negahpub.com ● negahpub ● newsnegahpub

فهرست

۷	پیشگفتار دبیر - مجموعه
۱۱	مقدمه مترجم
۱۵	درآمد
۱۷	انگاره بنیادین: رؤیایپردازی
۲۷	پس‌زمینه فرویدی
۳۹	فانتزی به‌مشابه ادراک
۶۳	کارکردهای فانتزی: سروکله زدن با تعارض‌ها
۷۵	نتیجه‌گیری
۷۷	یادداشت‌ها
۷۹	برای مطالعه بیشتر

پیشگفتار دبیر مجموعه

شما یکی از تسبیح مجده «مفاهیم روانکاوی» را در دست دارید که پروژه ترجمه آن در دبیرستان از همه جهت دشوار سال هزار و سیصد و نود و هشت خورشیدی و در پاسخ به مطالبه بی سابقه جامعه آغاز شد. اگرچه چنین اقبالی به هیچ وجه بی معنا نیست اما این نیز یک تجربه بالینی مکرر است که ورود جدی روان‌آوای به هر بدنه‌ای یا در مواجهه نخست طوفانی از مقاومت به پا کند یا از آن با شوقی غریب استقبال شود. لیکن روان‌کاوی طی طریق است و طی مرتبه زمان می‌برد. ما نیز بنا به طبیعت بحث، سعی کرده‌ایم با طمأنینه نام برداریم.

در وهله نخست یک گام به عقب برداشته‌ایم. بدین معنی که کار را از انگلستان آغاز کرده‌ایم از سرزمینی که فروید، پدر روان‌کاوی، به زنده نام برخی فقط در معنای واقعی و به زعم برخی البته در معنای استعاره‌ای اش هم به خاک سپرده شد! پروژه انتشار نسخه انگلیسی اولین سری از مجموعه حاضر در سال ۲۰۱۱ به سرپرستی ایوان وارد و به قلم چندین روان‌کاو

بریتانیایی آغاز شده است. و اینک ترجمه آن فتح بابی است برای ورود به پروژه‌ای بزرگتر که در مؤسسه انتشارات نگاه تعریف شده و به تدریج ترجمه و منتشر خواهد شد. عناوین کتاب‌ها آشنا هستند و در گفتگوهای روزمره همچون نقل و نبات از آنها استفاده می‌کنیم. گیرم نقل و نبات‌هایی گاه به تلخی و هولناکی اضطراب و فوبیا. کتاب‌ها سری بسیار روشن و شفاف دارند؛ شفافیت همیشه خصیصه مشترک کتاب‌هاست. اینک او انگیسی بوده است. وانگهی روشن است که مؤلفان خود را مکلف به انجام تکلیفی آموزشی می‌دانسته‌اند چرا که به زبانی ساده گاه آثار ادبی با سینمایی بزرگ مثال می‌آورند، گاه از برنامه‌های عامه‌پسند تلویزیون راز مهم‌تری پوخته به تجارب بالینی خود ارجاع می‌دهند. می‌توانید مطمئن باشید که هر کدام در حوزه تخصصی خود قلم زده است. بدین ترتیب، اینک گاه تقریبی به روانشناسی یا روانپزشکی در قلم برخی از این نویسندگان مشاهده می‌کنید، غافلگیر نشوید، تنها درنگ کنید و کمال استند را از قیاس‌های ذهنی خود بپزید. ارجاعات مکرر آنها به متون اصلی فروید، کلابن، آبراهام، بیون، وینیکات و بسیاری دیگر نشان می‌دهد که بکت‌نات شفاف، ساده، اما قابل استناد روبه‌رو هستید. این نکته نیز درخور تأمل است که برخی از این مؤلفان با رویی گشاده و آغوشی باز به سراغ نظریات روانکاوی بزرگ فرانسوی، ژک لکان، رفته‌اند.

در مجموع این آثار برای علاقه‌مندانی مناسب‌اند که — به شرط حفظ فاصله و فراموش نکردن اولویت دفتر کار روانکاوی — در پی پرسش از دردها و معضلات فردی خویش‌اند. مناسب‌اند برای تازه‌واردان عرصه

روانکاوی به خصوص علاقه‌مندان نظریات کلاین تا با برخی تکنیک‌های بالینی مرسوم معاصر که گاه همچنان متأثر از آرای او هستند و گاه رویکردی انتقادی نسبت به آن دارند، آشنا شوند. این مجموعه برای خیل مشتاقان تازه‌وارد روانکاوی لکانی نیز مناسب است؛ زیرا این پرسش اساسی است که چگونه می‌توان بدون شناخت مبانی نظری کلاین قدم در بزرگراه روانکاوی لکانی گذاشت آن هم وقتی که می‌انیم او از همان سمینار «نخست» بر تحلیل انتقادی کار بالینی کلاین اصرار دارد؛ اما هر سه گروه علاقه‌مندان می‌توانند مطمئن باشند که کتاب‌هایی مفید و ماندنی در اختیار دارند.

ترجمه‌ها سطر به سطر با متن اصلی تطبیق داده شده‌اند. هر چند بر شما روشن است ولی باصناً بر عهد من است که یادآوری کنم در مورد سطور محذوف هیچ قصور و نوجوانی متوجه من نیست. پانویست‌ها یا افزوده مترجمان است یا در موارد بسیار اندک با توافق ایشان اضافه شده است. پی‌نوشت‌های انتهای کتاب همه ز آن‌ها و لافان است. حین ویرایش جز در موارد خاص، تمام تلاش خود را کردم که ذوق و سلیقه هر فرد حفظ شود.

امیدواریم پروژه‌ای که با الهام از مجموعه‌ی ایوان وارن طراحی شده، پروژه‌ای باز باشد و کار معرفی این مفاهیم را آهسته و باطمینان از منظر دیگر حوزه‌های روانکاوی نیز پی بگیریم.

لازم می‌دانم مراتب قدردانی و سپاس خود را پیش و بیش از همه نسبت به همکار بزرگوام احسان کریمخانی ابراز کنم که این پروژه بنا به پیشنهاد او آغاز شد و بدون شکیبایی و مساعدت او هرگز به انجام

نمی‌رسید. صرف نظر از اینکه من هم در ترجمهٔ یکی از این کتاب‌ها سهم کوچکی داشته‌ام، لازم می‌دانم از دیگر مترجمان دقیق، باحوصله و خوش ذوق این پروژه و تمام همکارانم در مؤسسهٔ انتشارات نگاه سپاسگزاری کنم، به ویژه سپاس از حمیده درویش، اکرم زنوبی، نادر خسروی، احمد لیبیر، فواد قراگوزلو و خلیل عباسی که این مجموعه از همراهی‌ها و مساعدت‌های مدامشان بی‌نصیب‌نماند و بالأخره سپاس از اعتماد و حمایت مدیر مؤسسهٔ انتشارات نگاه.

ناتاشا محترم زاده

بهار ۱۳۹۹